

29.1.2026

Sisäministeriö

Sisäministeriön lausuntopyyntö asiassa VN/21770/2024, 19.12.2025

Valtiovarainministeriön lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi ampuma-asetlain muuttamisesta

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laiksi ampuma-asetlain muuttamisesta. Ehdotetulla muutoksella on tarkoitus selkiyttää asealan elinkeinonharjoittajan ilmoitusvelvollisuutta asetietojärjestelmään ja laajentaa asealan elinkeinonharjoittajien tiedostonpitoa sellaisiin aseisiin, joille ei ole asetettu merkintävelvoitteita eikä elinkaariseurantaa tietojärjestelmässä. Ehdotetulla muutoksella kevennettäisiin deaktivoitujen ampuma-aseiden sekä aiempien kansallisten ohjeiden perusteella pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyjen ampuma-aseiden säilyttämistä koskevia säännöksiä. Esitys mahdollistaisi myös tykkien ja eräiden muiden ampuma-aseiden deaktivoiminen kansallisten säännösten perusteella. Lisäksi ehdotuksella yhdenmukaistettaisiin ampuma-asetlain nojalla annettavien lupien ja hyväksyntöjen peruuttamista koskevia säännöksiä ja toteutettaisiin eräitä muita ampuma-asetlain muutoksia.

Esityksen vaikutukset Tullin tullivalvonnan ja tullirikostorjunnan toimintaan

Valtiovarainministeriö toteaa, että esitys vaikuttaa valtiovarainministeriön hallinnonalalla Tullin tullivalvontaan ja tullirikostorjuntaan liittyviin tehtäviin. Tullin käyttämiin voimankäyttövälineisiin kuuluu mm. etälamauttimet ja etälamautin on määritelty valtioneuvoston asetuksessa Tullin voimankäyttövälineistä ja tullimiehen oikeudesta kantaa voimankäyttövälineitä (602/2017) ominaisuuksiltaan ja asianmukaisesti käytettynä vaikutuksiltaan ampuma-asetta lievemmäksi voimankäyttövälineeksi ja se on laajasti käytössä tullivalvonta- ja rikostorjuntatehtävissä.

Etälamauttimiin liittyen ampuma-asetlain 2 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uusi 4 kohta. Ehdotetun 4 kohdan mukaan ruutikaasunpaineella, nallimassan räjähdyspaineella tai muulla räjähdyspaineella toimivat, etälamauttimet, jotka ampuvat ainoastaan sähköä johtavia langallisia hakasia jäisivät ampuma-asetlain soveltamisalan ulkopuolelle.

Valtiovarainministeriö toteaa, että ehdotettu 2 §:n 3 momentin uusi 4 kohta mahdollistaisi myös uuden sukupolven etälamauttimien käytön Tullissa ilman, että tullilaissa määritellyt ampuma-aseen käytön edellytykset tulevat sovellettaviksi. Valtiovarainministeriö korostaa, että etälamauttimen tosiasialliset vaikutukset kohdehenkilöön ovat selvästi lievempiä kuin varsinaisen ampuma-aseen ja on siten perusteltua, että sen käyttöedellytykset ja käyttökynnys ovat varsinaista ampuma-asetta olennaisesti matalammat. Valtiovarainministeriö pitää näin ollen ehdotettua muutosta kannatettavana ja hyvin perusteltuna.

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (609/2019) huomioiminen

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (tiedonhallintalaki) 8 §:n 2 momentin mukaan toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava tiedonhallintalain 5 §:n 3 momentin mukainen arviointi, kun valmisteltavilla säännöksillä on vaikutuksia tietoaineistoihin ja tietojärjestelmiin.

Esitysluonnoksessa on lainsäädäntömuutosten pääasiallisia vaikutuksia koskevassa osiossa todettu, ettei esityksellä ole katsottu olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Vaikutusten arviointia koskevassa osiossa ei kuitenkaan ole arvioitu esityksen vaikutuksia tietosuojaan ja tiedonhallintaan. Esitysluonnoksesta on kuitenkin pääteltävissä, että ehdotetuilla muutoksilla olisi vaikutuksia viranomaisten tietojärjestelmiin (asetietojärjestelmä), viranomaisten tehtäviin ja viranomaisten ja hallinnon asiakkaiden väliseen tietojenvaihtoon. Näillä muutoksilla voi lisäksi olla vaikutuksia esimerkiksi muutoksen perusteella tallennettavien tietojen käsittelyyn, niiden metatietoihin ja tietoturvasuuteen.

Koska luonnoksessa ehdotetaan sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat lainsäädännön edellyttämään ja tehtävien suorittamisen kannalta keskeiseen viranomaisen tietojärjestelmään ja sen toiminnallisuuksiin, pitää valtiovarainministeriö mahdollisena, että esitysluonnoksella ampumaseläin muuttamiseksi tulee olemaan luonnoksessa esitettyä laajempia vaikutuksia julkisen hallinnon tiedonhallintaan ja osaltaan sen kautta myös kustannuksiin, jotka tulisi jatkovalmistelussa arvioida esitettyä kattavammin.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, ylijohaja

Terhi Järvikare

VN/21770/2024-VM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: